

Департамент освіти Вінницької міської ради
Міський методичний кабінет
Дошкільний навчальний заклад №46

«Сучасні мультфільми та їх вплив на психіку дитини»

(Соціально -психологічний практикум)

Автор-упорядник:

Княжевська Яна
Костянтинівна
Практичний психолог ДНЗ
№46

кваліфікаційна категорія
«спеціаліст II категорії»

м. Вінниця
вул. Крупської, буд. №9
66-45-65; 063-29-19-358

м. Вінниця 2016 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА.....	5
1.1 Історія виникнення мультфільмів.....	5
1.2 Психолого - педагогічні вимоги до змісту мультфільмів	8
1.3 Вплив перегляду мультфільмів та телепередач на розвиток психічних процесів та формування особистісних рис дитини дошкільного віку.....	10
1.4 Залежність дитини від мультиків: що робити?.....	14
РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА.....	17
2.1 Як обрати мультфільм для дитини?	17
2.2 Правила перегляду мультфільмів.....	19
2.3 Граємося вдома або чим зайняти дитину крім мультфільмів.....	22
ДОДАТОК.....	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	39

Автор-упорядник :

Княжевська Яна Костянтинівна, практичний психолог закладу
«Дошкільний навчальний заклад №46.»

Рецензенти:

Щеголева Тетяна Анатолівна, методист з практичної психології і
соціальної роботи , міського методичного кабінету м.Вінниці.

Куляс Вікторія Ігорівна, вихователь- методист дошкільного навчального
закладу №46 м. Вінниці.

«Сучасні мультфільми та їх вплив на психіку дитини» /Княжевська
Я.К.:навчально- методичний посібник.- Вінниця: ММК,2016.- 40 с.

Навчально- методичний посібник містить теоретичний і практичний
матеріал. Актуальність теми. Формування особистості людини починається у
ранньому дитинстві, основним засобом впливу на розвиток дітей раннього
віку,в теперішній час, є - мультфільм.

Вступ

Телевізор у наш час став невід'ємною частиною життя. Сучасні гаджети – планшети, смартфони, ноутбуки – також є майже в кожному будинку. І, звичайно ж, безліч мультсеріалів на різних дитячих каналах по телебаченню та відео в інтернет-порталах.

Мультики – улюблена дитяча розвага, всі діти люблять їх дивитися. Часто це єдина можливість зайняти дитину на деякий час. Є батьки, які дозволяють дивитися дітям всі мультфільми, щоб не відгороджувати їх від пізнання цього світу. Також є категорія батьків, яка дозволяє дивитись лише радянські мультфільми, аргументуючи тим, що у сучасних мультфільмах присутньо багато насильства та сцен агресії.

Згідно з думкою дитячих психологів, «правильні» мультфільми здатні:

- Розвивати мову. Слухаючи грамотну і красиву мову героїв мультфільмів, діти поповнюють свій лексичний запас і можуть у хорошому сенсі здивувати батьків деякими висловлюваннями і афоризмами.
- Розвивати мислення і пам'ять. Дитина вчиться аналізувати зміст мультика, порівнювати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
- Навчати. Мультфільми розповідають про навколишній світ, з їх допомогою дитина може навчитися рахувати, читати, говорити іноземною мовою, вивчати геометричні фігури, кольори і отримувати різні енциклопедичні знання.
- Розвивати творчі здібності, уяву. Мультфільм живить фантазію дитини, залишає яскраві враження і може стати джерелом для дитячого мистецького та словесної творчості.
- Виховувати. Персонажі мультфільмів показують дітям різні можливості взаємодії з світом, зразки поведінки (хорошого і поганого), формують у них здатність до емпатії (співпереживання), уявлення про добро і зло, вчать справлятися з труднощами і страхами.

РОЗДІЛ I.

1.1 Історія виникнення мультфільмів.

Варто сказати, що мультфільми виникли раніше, ніж фільми, а саме в 1877 році, коли Еміль Рейно створив праксіноскоп - апарат, у якому була стрічка з намальованими картинками й дзеркальний обертовий барабан. Уже через місяць винахідник одержав патент і продовжив удосконалювати свій апарат. Він спробував зробити синхронізацію звуку й зображення, а також почав використовувати для показу фотографії.

Спочатку створювалися тільки короткі мультфільми, тому що вважалося, що діти довгий мультфільм дивитися не видержать, а дорослі навіть не будуть починати, тому що це їм нецікаво. Однак Уолт Дісней вирішив експериментувати і в 1937 випустив мультфільм «Білосніжка й сім гномів». Незважаючи на те що на мультфільм було витрачено багато коштів, він став настільки популярним, що не тільки окупився, але й приніс неймовірний прибуток.

Мультфільми продовжували вдосконалюватися. Вони ставали всі яскравіші й цікавіші, для них писалися окремі сценарії, а в озвученні почали брати участь знаменитості. Далі почали з'являтися цілі мультиплікаційні серіали. Наприклад, один із самих популярних - мультсеріал Сімпсони, перша серія якого вийшла в 1987 році. До речі «Сімпсони» - це самий довгий американський серіал. Останнім часом також дуже часто можна побачити мультфільми, які повністю виконані на комп'ютері (наприклад, «Шрек»). Дуже популярні в наш час і японські мультфільми - аніме.

Зараз мультфільми неймовірно різноманітні й популярні ще більш ніж колись. Їх показують у кінотеатрах, їх із задоволенням дивляться не тільки діти, але й дорослі. Мультфільми в наш час уже рідко створюються традиційним способом, все частіше за допомогою комп'ютера, однак це не

робить їх менш привабливими для глядача. До речі кажучи, перший мультфільм, що був повністю виконаний на комп'ютері, це «Історія іграшок». Його прем'єра відбулася в 1995 році.

Сьогодні проблемою впливу " **Неправильних мультиків** " На розвиток психіки дітей замислюються фахівці всього світу. Психологи радять батькам ретельно відбирати для своїх малюків мультфільми і по можливості дивитися їх разом з дітьми, спостерігаючи за їх реакцією. Негативний вплив мультфільмів на дітей доводять три гучних скандалу останніх років:

1. **Батьки** подали в суд на російський канал за трансляцію мультиків "Сімпсони" і "Гріффіни", стверджуючи, що вони завдають шкоди дитячому здоров'ю. Також психологи заперечували проти перегляду мультфільмів по каналу 2x2 вони вважають, що ці мультфільми розбещують дітей і шкідливі для перегляду навіть підлітковому віці.

2. **В Японії** після переглядів 38-ої серії мультфільму "Покемони" більше п'ятисот дітей були госпіталізовані з симптомами епілепсії.

3. Колишній **продюсер** прославився мультфільму "Телепузики" Сара Грем зізналася, що дана програма була придумана під впливом галюциногенів.

Всім відомо, що **діти агресивні істоти**. Тому дивитися мультфільми, де явно виражена агресія можна тільки тоді, якщо вона подана в смішному вигляді. Наприклад, всім відомий мультфільм "Том і Джері". Кот протягом багатьох серій женеться за мишеням, агресія проявляється з боку обох героїв. Один садить іншого на кактус, вдаряє сковорідкою, підсаджує на мишоловку і пробиває в стіну. Але, врешті-решт, добро перемагає і ніхто не вмирає, а це дуже важливо для дитини. Головні герої мультфільму кіт і миша по суті добрі і милі тварини, вони не вживають нецензурних і жаргонних виразів.

А ось зовсім інша справа в **мультфільмах** "Мадагаскар", "Льодовиковий період", "Тачки" та інші, хоч там також добро перемагає зло, але постійно

проскакують вирази не дуже приємні навіть слуху дорослої людини. Такі висловлювання і поведінку персонажів мультфільмів запам'ятовується дитиною зі швидкістю світла і діти самі починають копіювати їх.

Батьки зобов'язані зрозуміти, що жоден **мультфільм**, Навіть самий повчальний, не може замінити дитині спілкування з дорослими. Дітям треба відчувати любов батьків, їх увагу і присутність. На дитину треба знаходити час, нехай його буде не так і багато. Якщо цього не відбувається, не варто дивуватися тому, що діти стали жартувати не дуже до місця, сміятися істерично і почали бити, щипати інших людей, наслідуючи героєм мультиків, яких вони обожнюють.

1.2 Психолого - педагогічні вимоги до змісту мультфільмів.

Мультиплікаційні фільми не випадково улюблені дітьми різного віку. Яскраві, видовищні, образні. У свідомості дорослого мультфільм – це те, що призначено для дітей. Але не всі мультфільми корисні. На жаль, багато трансльовані сьогодні мультфільми побудовані етично, психологічно чи педагогічно безграмотно і можуть нести небезпечні для дитини наслідки

Дитина всю інформацію сприймає у вигляді образів. Із цих образів, як із кубиків, вона будує свою модель світу. Не секрет, що часто некерована агресивна поведінка дітей, пов'язана з копіюванням ними поведінки героїв популярних мультфільмів. Справа в тім, що кількість мультфільмів для дітей, що містить в собі сцени насильства і жорстокості, зростає, а дитина, з властивою їй сприйнятливостю, переносить побачене у звичайне життя. Тому підбираючи мультфільм для дітей, будьте вибагливими, якщо ви купуєте незнайомий мультик – не полінуйтесь подивитися його спочатку самі, а вже потім пропонуйте до перегляду дитині.

Ознаки «шкідливого мультфільму»:

1. Колір. головні герої розфарбовані яскравим, ядовитим кольором. Цей прийом експлуатує здатність дитячої психіки реагувати на все яскравіше. Тому від початку до кінця мультфільму персонаж веде маленького глядача, куди захоче, не даючи можливості відволіктися та порозмірковувати .
2. Головні герої агресивні, вони прагнуть завдати шкоди оточуючим.
3. Обличчя. Головна героїня всіх американських мультфільмів на одне обличчя. Мало того, що це нудно, але, якщо уявити ці на обличчі живої дівчини, то вона буде страшною. Із-за великої частоти показів цього обличчя на екрані, воно перетворюється на естетичний стереотип. Таким чином,

дівчата будуть прагнути виглядати як те, чого не буває, а хлопчики, підрастаючи, будуть безрезультатно шукати те, чого не може бути.

4. В жіночі образи втілюється така якість, як садизм. Дитина знає, що добрих і хороших потрібно наслідувати. Але в мультфільмах героїні мають не лише хороші якості, а й жорстокість, непошану до батьків. .

5. Демонстрація небезпечних для життя дитини форм поведінки повторювати які у реальній дійсності недоцільно, незрозуміло, навіть просто небезпечно. Перегляд таких прикладів для наслідування може обернутися для дитини зниженням порога чутливості до небезпеки, а значить потенційними травмами. Доведено: сучасні західні мальовані фільми руйнують психіку дітей. Здавалося б, що може бути краще, ніж історії про Гуффі, Дональда, Міккі Мауса. На перший погляд, ці герої добродушні й завжди веселі. У діснеєвських мультфільмах немає ні крові, ні сцен насильства, добро завжди перемагає зло. Та це тільки один бік медалі. А ось інший. Варто врахувати, дитина все побачене сприймає буквально. Отже, вірить тому, що відбувається. Вона бачить, що Гуффі з величезної висоти падає на асфальт і підлітає вгору. Дональда вдаряють відбійним молотком по голові, а у нього від цього лише пташки навколо голови. Можливо, це перебільшення, але відомі випадки, коли діти реально пробували повторити те, що витворили їхні улюблені екранні герої. В якості протилежного прикладу наведу багатосерійний радянський мультфільм «Ну зачекай!». У ньому часто відбуваються травматичні ситуації: Вовк падає з енного поверху, з каруселі, потрапляє в аварії... Але яка мораль! Накурився цигарок – втрачає свідомість, стає синьо-червоно-зелений. Тобто дітей вчать: зробив щось заборонене – наслідки будуть сумними. В 60-х роках ХХ століття були проведенні лабораторні дослідження. В ході досліджень було виявлено, що діти вчаться, спостерігаючи за іншими. Діти дивилися спеціально створені телевізійні передачі, в яких агресивно поводитися із пластиковою лялькою «Бобо». Коли у дітей з'явилась можливість погратися з лялькою, вони

частіше поводитися з нею агресивно, ніж ті, що не дивилися телепередачі. Приведемо декілька рекомендацій для того, щоб перегляд приніс малюкові більше користі, ніж шкоди: - Час, проведений дитиною біля єкрану має суворо дозуватися, по можливості без винятків. Лікарі-офтальмологи рекомендують для дітей до 4-х років – не більше 20 хвилин на день, для дітей 5-6 років – 30 хвилин, у 7-8 років – 40 хвилин. - Дивіться мультфільм разом із дитиною, обговорюйте зміст побаченого після перегляду. Якщо у маленького глядача виникають якісь питання, неодмінно поясніть йому і в свою чергу запитати дитину: «А як би ти поступив на місці головного героя?» - Найкраще для дітей підійдуть наші, вітчизняні мультики. Відбираючи мультфільми для перегляду, переконайтеся, що якість зображення хороша, інакше не уникнути проблеми із зором, та й задоволення від мультика буде не те. Часто дорослі вмикають дитині мультфільм для того, щоб відволіктися її чимось, а самим зайнятися своїми справами. Краще щоб це не стало звичкою, для цього можна ввести сімейну традицію зі спільного перегляду захоплюючих мультфільмів, щоб малюк відчував себе єдиним цілим з батьками.

1.3 Вплив мультфільмів на психіку дитини.

Останнім часом психологам усе частіше доводиться мати справу з поганою поведінкою дошкільників. З одного боку, надзвичайна скутість, недорозвинення мови. З іншого боку — підвищена агресивність і демонстративність. Дитина соромиться відповісти на найпростіше запитання, але при цьому не боїться кривлятися при чужих дорослих, плазувати під столом, робити непристойні жести. Вона поводитьися абсолютно некеровано. Моделі поганої поведінки її приваблюють, як магніт, хоча вона часто не бачить нічого подібного вдома і, звичайно, тисячу разів чула від рідних, що так поводитися не можна. Вже в чотири-п'ять років такі діти обожнюють

бойовики. При цьому такі діти, по-перше, психічно нормальні, а по-друге, нерідко ростуть у забезпечених сім'ях, де в них є все: іграшки, розвивальні ігри, книжки. Є, щоправда, один нюанс. Майже всі вони з раннього віку захоплюються комп'ютерними іграми й телевізором.

Давайте розглянемо окремо кожне з вищезгаданих поведінкових відхилень. Почнімо з агресії. Згадаймо «**Покемонів**» (мал. 1). До чого там зводиться основна дія? Ці істоти одна одну вражають, прагнуть знищити. А що переживає дитина, дивлячись мультфільм? Вона ідентифікує себе з його героями. Такі закони сприйняття художнього твору. А ідентифікуючи себе з істотою, що успішно нищить інших істот, дитина поступово засвоює

агресивні моделі поведінки, що винагороджуються почуттям переможного торжества. У її психіці виробляється своєрідна канавка агресивності. Торована колія, по якій рухаються її почуття. Але ж ви скажете, що у всіх мультфільмах є боротьба добра зі злом.

мал.1

Богатирі перемагають драконів, Іван-царевич—Змія Горинича. Чи є якась відмінність традиційних казкових мультфільмів від західних «шедеврів» нового покоління? Звичайно, є. Чому відбувається фіксація на агресії? У кожної людини в прихованому вигляді існує садо-мазохістський комплекс, і сучасні західні мультфільми його експлуатують, змушуючи дитину відчувати насолоду, коли герой мультфільму заподіює комусь шкоду. Це вміло стимулюється аудіо- і відеорядом. Багаторазове повторення подібних сцен викликає в дітей фіксацію на агресії і сприяє виробленню відповідних моделей поведінки. А в традиційних вітчизняних мультфільмах не смакували подробиці убивства... Та й узагалі, маленьким дітям намагалися не показувати подібних сцен.

Ось приклад заохочення демонстративності в мультфільмах. Узяти хоча б «Телепузиків» (мал. 2). Кожна серія являє собою якусь повчальну розповідь, що теоретично має бути корисною малятам, оскільки вік, на який розрахований серіал, — це діти від півроку до чотирьох років. Неможливо не сказати про недорозвинення мови і взагалі про загальмування психічного розвитку дітей-споживачів такої кінопродукції. Існують дослідження англійських і американських психологів, що займаються проблемними дітьми, які з'явилися після нової плеяди мультфільмів.

мал.2

Є діти, що не можуть у школі засвоювати на слух інформацію, страждають від недорозвинення мови й емоцій. Західні вчені встановили, що це діти, яких у ранньому дитинстві «виховував» телевізор. Експерт у мові доктор Саллі Ворд (Великобританія) говорить, що за останні 20 років різко збільшилася кількість дітей, що вміють сприймати тільки зорову інформацію.

Слова проходять повз неї. У школі «телевихованці» відчувають великі труднощі зі зміною звичного візуального сприйняття на вербальне, адже навчає їх не телевізор, а живий учитель, до того ж вони повинні спілкуватися з іншими дітьми, а для них це недоступно.

Цікаво, як саме формують таких дітей мультфільми останнього покоління. Ще раз звернімося до «Телепузиків». Дорослі люди, що дивилися цей серіал, нерідко звертали увагу на дивацтва, яких раніше ніколи не бувало в мультфільмах. По-перше, ігрові епізоди йшли два рази поспіль. А ще час від часу в «Телепузиках» демонструвалися мультиплі-каційні вставки, що повторювалися кілька разів на тиждень. Ну, скажімо, «Хід тварин»: на екрані раптом з'являються тварини, зовсім різні, з різних природних зон: крокодили разом з бегемотами, пінгвінами, страусами. Вони йдуть дуже повільно, караваном, і їхній хід по екрану розтягується хвилини на три-чотири. Для кіно — це дуже великий час.

І саме гіпнотичним впливом екрана можна пояснити той факт, що дитина не може відійти від телевізора, а коли батьки нагаються вимкнути його, впадає в розпач, нестямно кричить, кидається в бійку. Ця залежність на зразок наркотичної. А відлучення від наркотика спричиняє різку реакцію.

Ось ще приклад мультків, що є небезпечними для дітей. «Сімпсони»,

мал. 3

наприклад, *спрямовані на впровадження девіантної поведінки в родині*, і ви, напевно, знаєте, що батьки навіть подали в суд...

Як вам сподобаються такі тексти? Син говорить матері у відповідь на прохання щось зробити: «Сама зроби, стара шльондро!» Старі, наприклад, дідусь Сімпсон, виглядають ідіотами. Над старістю, хворобою просто глумляться. Черепаха краде вставну щелепу старого, а бідолаха не може

наздогнати її, перед його носом зачиняє двері рідний синок. Тут руйнуються норми поведінки дітей і батьків. У нормальному суспільстві так ні з ким не прийнято поводитися! І персонажів цього, з дозволу сказати, мультфільму не засуджують! Навпаки, все дуже мило і весело, «прикольно». Такий собі «чорний гумор».

«**Вулиця Сезам**». Цей серіал теж дивилося безліч малят. У «Вулиці Сезам» ті самі принципи: пропаганда девіантної і неуспішної поведінки. Крім того, персонажі на рідкість огидні. Для чого це потрібно? Справа в тому, що дитина ідентифікується не тільки з поведінкою персонажа. Механізми імітації в дітей рефлекторні й такі тонкі, що дозволяють вловлювати найменші емоційні зміни, дрібні мімічні гримаси. Але ж фізіономії в чудовиськ з «Вулиці Сезам» одна гірше від іншої: тупі, злісні або божевільні. Коли дитина ідентифікується з такими персонажами, її внутрішнє самовідчуття співвідноситься з виразом їхніх облич. І маля починає поводитися відповідним чином: неможливо перейняти злісну міміку й залишитися в душі добрим, перейняти безглузду гримасу і прагнути «гризти граніт науки».

Яких заходів у сформованій реальності можуть вжити батьки та громадськість? Звичайно, необхідно вимагати від держави введення цензури на кіно- і телепродукцію для дітей. Але перекладати усю відповідальність на державу теж не варто.

1.4 Залежність дитини від мультиків: що робити?

Нав'язливий перегляд мультфільмів, часом

одних і тих же - це своєрідна форма дитячої залежності. За статистичними даними малюки від двох до шести років дивляться телевізор в середньому більше 3-ох годин на день. Прийнято вважати, що залежність від мультиків з'являється у дітей, позбавлених батьківської уваги. Але в результаті опитувань з'ясувалося, що діти, що залишаються вдома з мамами дивляться телевізор частіше, ніж їх ровесники, чії мами працюють. Можна зробити висновок, що діти успадковують звичку дивитися телевізор у дорослих.

Таке надмірне захоплення телевізором дуже шкідливо не тільки для зору дитини, але крім того, вченими доведено, що чим більше часу дитина проводить біля телевізора, тим менше він читає. Якщо з самого раннього дитинства привчити його до мультиків, надалі буде дуже складно прищепити дитині любов до читання. Дитина звикає до динамічної картинці, постійній зміні кадрів, і книга здається йому занадто статичною, нудною, адже для її сприйняття необхідно багата уява, яке практично атрофується у пасивного глядача. З часом таке пасивне ставлення чи сприйняття переноситься і на реальне життя. Дитині стає складно зосередитися над виконанням завдань, на уроках, Дитина звикає користуватися готовими рішеннями і все рідше мислить творчо. Такі діти не можуть самі себе зайняти, не можуть придумувати ігри, фантазувати. Перегляд телевізора і мультиків відбирає у дітей час на інші заняття: малювання, читання, ліплення, заняття спортом і т.д.

Звичайно, телевізор має і позитивну роль у розвитку дитини - сьогодні існує безліч навчальних, розвиваючих програм, та й батькам іноді просто необхідно відвернути дитину і зайнятися своїми справами.

Так що ж треба зробити, щоб перегляд мультиків приносив користь, а не шкоду?!

Що ж зробити? Обговорюйте мультфільм з дитиною.

Ось кілька рекомендацій, дотримуючись яких можна звести негативний ефект телевізора до мінімуму:

1. Обмежте перегляд мультиків і встановіть правила. Звичайно, капризів і істерик вам не уникнути, але вам треба бути твердим і послідовним у своїх діях. Не використовуйте мультики, як інструмент маніпуляції, тим самим наділяючи їх сверхценністю. Наприклад, дозволяти їх дивитися в якості заохочення або забороняти в якості покарання.
2. Обговорюйте мультфільм з дитиною. Можна попросити його переказати сюжет, задати питання, або, якщо мультик був з мораллю, розпитати дитину, що він зрозумів, як він до цього ставиться, обговорити враження.
3. Ретельно підходите до відбору мультфільмів. При виборі мультика, пам'ятайте, що діти все сприймають за чисту монету і вбирають все як губка. Намагайтеся, щоб там не фігурували сцени насильства, жорстокості. Намагайтеся вибирати мультфільми за віком.
4. Проводьте більше часу зі своєю дитиною. Придумайте спільні заняття, хобі, гуляйте, розмовляйте, грайте і т. Д.
5. Виховуйте особистим прикладом. Якщо ви цілий день проводите біля телевізора, то відразу можна сказати, що вам буде дуже складно викоринити цю звичку у своєї дитини.
6. Вибирайте мультфільми зі спокійною кольоровою гамою, без різкого миготіння і зміни кадрів, яке діє на дітей гіпнотично, з добрими персонажами і загальнолюдськими цінностями та мораллю.

Якщо ви зіткнулися з проблемою залежності вашу дитину від мультиків, не варто вирішувати цю проблему з наскоку, що може призвести до психологічної травми і фіксації дитини. Вирішуйте її поступово, але неухильно. Та й зовсім відмовлятися від мультиків не варто.

РОЗДІЛ II

2.1 Як обрати мультфільм для дитини?

Сьогодні існує величезна кількість анімаційних фільмів на будь-який смак для дітей різного віку. В цілому ж мультфільми поділяють на розважальні й навчальні.

Для маленьких діточок корисними будуть **навчальні** мультики, за допомогою яких можна вивчити букви, слова, кольори, цифри, а також запам'ятати, як вчинити в тій чи іншій ситуації. Вибір їх величезний. Тематика різна: абетка, арифметика, природознавство, історія і т.д. Уявіть, що Ви зробили свій вибір, Вас влаштувала і назва, і опис. Але перед тим, як показати мультфільм дитині, подивіться його самі. Якщо на екрані Ви бачите безліч персонажів, яскравих картинок, різних відволікаючих елементів, а на вивчення однієї букви або цифри дається приблизно 10 хвилин — це відео не можна в повній мірі назвати «навчальним». Від великої кількості яскравих деталей дитина відразу ж втомиться. Швидше за все вона запам'ятає імена численних персонажів, а не ту інформацію, яку вони збиралися донести.

Як показує практика, в ефективних розвиваючих мультфільмах дуже проста графіка, не більше 2-3 персонажів. Фон зазвичай нейтральний, відволікаючих деталей немає, інформація подається чітко й швидко, тому що саме в такому темпі мозок дитини засвоює її найкраще.

Діти старшого віку люблять яскраві **розважальні** мультфільми з динамічним і закрученим сюжетом, наприклад, «101 далматинець», «Троє з Простоквашино», «Тачки» і т.п. Дівчаток порадують романтичні історії — такі як «Красуня і Чудовисько», «Аладін», «Червоненька квіточка» і т.п.

Мультфільми для дітей треба вибирати залежно від віку дитини. Дворічні діти люблять дивитися казки про курочку Рябу і ріпку. Чотирирічні малюки

люблять мультфільми з динамічним сюжетом. Старші дітки вже цікавляться відносинами між персонажами.

Перегляд мультфільмів, в яких є сильновиражені негативні герої, смерть (наприклад, «Король Лев», «Русалонька» Уолта Діснея) краще відкласти до тих пір, поки малюк не навчиться розрізняти добро і зло, співчувати і співпереживати.

Особливу увагу батьки повинні приділити мультфільмам, де головні герої— жінки та дівчата. Зайва сексуальність чи агресивність героїнь багатьох сучасних мультиків формує у дитини неправильний стереотип взаємин між чоловіком і жінкою. У дівчаток такі мультики формують хибний світогляд: не важливо, наскільки ти добра і ввічлива; якщо ти гарна і сексуальна, тебе все одно будуть любити. Добрі мультики виховують і у дівчаток, і у хлопчиків шанобливе ставлення до жінки, прищеплюють моральні цінності. Варто згадати хоча б таких персонажів як Василина Прекрасна, Царівна-Жаба: героїні цих казок мають високі моральні якості, вони чесні, добрі, працьовиті.

Маленькі діти сприймають казкових героїв як реальних людей або тварин. Тому слід обережно ставитися до таких анімаційних фільмів, в яких головними героями є фантастичні істоти з незвичайними здібностями (мутанти, люди-павуки, супергерої і т.д.). Дитина може захотіти повторити

подвиг улюблених героїв: зістрибнути з даху, лягти на рейки і т. ін. Тому важливо навчити дитину відрізняти світ фантазій від реальності.

Таким чином, до вибору дитячих мультфільмів батькам необхідно підійти дуже виважено і ретельно. Але й надмірний фанатизм у цій справі ні до чого. Навіть у невинних мультфільмах завжди можна побачити негативні моменти (наприклад, «Том і Джері» та радянські «Ну, постривай!»).

Для профілактики виникнення проблем із зором лікарі-офтальмологи рекомендують суворо контролювати час перебування дитини біля екрану телевізора або біля монітору комп'ютера. Для малюків до 4-х років час перегляду не повинен перевищувати 20 хвилин на день, для дітей 5-6 років — 30 хвилин, у 7-8 років — 40 хвилин.

Головне, щоб мультфільми малюк дивився тоді, коли він сам цього хоче. Якщо він не має бажання, силувати не треба. Деякі дітлахи люблять дивитися мультфільми разом із батьками, а хтось любить дивитися на самоті. Ці усі моменти теж треба враховувати.

2.2 Правила перегляду мультфільмів.

5 правил для того, щоб перегляд мультфільмів по телевізору доставив кожній дитині лише задоволення.

Правило 1. Не більше одного мультфільму в день. У багатьох сім'ях телевізор працює багато годин поспіль, що позначається на дитячому зорі найзгубнішим чином. Між тим, в перші роки життя у малюків відбувається активний розвиток зорової системи, і телевізор чинить значний вплив на цей процес. У цей період надмірні навантаження на очі можуть привести до серйозних проблем із зором, тому фахівці взагалі не радять влаштовувати телесеанси дітям молодше двох років. Потім час перебування дитини перед екраном можна поступово збільшувати, починаючи приблизно з 20-30

хвилин на день. Прийнято вважати, що оптимальний час перегляду відео для старших дошкільнят становить близько години. У всякому разі неприпустимо дозволяти малюкам дивитися більше одного повнометражного мультика за день. Для молодших школярів тривалість кіносеансу може бути збільшена вдвічі, але в ході перегляду обов'язково потрібно влаштовувати як мінімум один 15-хвилинну перерву.

Правило 2. Створіть правильні умови для перегляду. Не варто дивитися телевизор у повністю затемненій кімнаті, оскільки занадто різкі перепади яскравості швидко викликають у дітей зорове стомлення. Якщо є можливість, дивіться мультики вдень чи ввечері в добре освітленій кімнаті. Важливо посадити дитину прямо перед екраном, на відстані не менше 2,5-3 метрів на диван або стілець з вертикальною спинкою, що служить опорою для хребта. Не привчайте дитину їсти перед телевизором і постарайтеся самі уникати перерв на перекус.

Правило 3. Слідкуйте за якістю зображення. У дозованих кількостях перегляд мультфільмів безумовно сприяє здоровому розвитку дитини. При нестачі різноманітних візуальних відчуттів у неї може виникнути амбліопія, тобто затримка в розвитку зорового аналізатора. У цьому сенсі важливо, щоб зображення на екрані було чітким, вільним від дратівного мерехтіння і інших дефектів. Не можна допускати, щоб знайомство з кінематографом для маленьких глядачів було затьмарене бляклими фарбами і розпливчастими силуетами - звичайними супутниками контрафактних DVD-дисків і відеофайлів сумнівного походження.

Дуже важливо, щоб на телевізійному екрані малюки бачили своїх улюблених персонажів яскравими, живими, що несуть радість і доброту. Неякісне зображення негативно позначається на стані зорової системи. У дітей з порушеннями зору психологи відзначають помітні затримки в загальному

розвитку. У них формуються збіднені зорові образи, процеси навчання сповільнюються через погіршену увагу. Діти, що погано бачать, володіють більшою емоційністю і тривожністю. Всі ці чинники значно ускладнюють їх пристосування до повноцінного життя і вимагають обов'язкового втручання з боку спеціалізованих психологів і педагогів. Тому не варто ризикувати психічним розвитком дитини і показувати їй фільми поганої якості, здатні зіпсувати зір.

Правило 4. Вибирайте добрі мультфільми. Мультфільми позитивно впливають на розвиток уяви, фантазії та емоційної сфери дитини. Дуже важливо стежити, які мультики дивиться ваш малюк: персонажі повинні бути різними (пустотливими, непосидючими, спокійними), але не нести агресію, викликати не тільки позитивні, але і негативні емоції, вчити дружбі, взаємодопомозі і правильним вчинкам.

Правило 5. Дивіться мультфільми разом. Ніщо так не об'єднує, як спільне проведення часу! Оскільки діти більш активно реагують на перегляд мультфільмів, ніж дорослі, дуже важливо підтримати їх наснагу. Дитині обов'язково потрібно мати можливість з кимось поділитися своїми переживаннями. Під час перегляду і після поговоріть з малюком про персонажів, разом намалюйте героїв мультика або придумайте окрему історію про героїв і розіграйте її. Крім того, перегляд мультфільмів разом з дитиною дає можливість пояснити їй, що таке добре і що таке погано. Поспостерігайте, як ваша дитина реагує на зміну картинки, пісні в мультфільмах, смішні і лякаючі епізоди, щоб наступного разу вибрати правильний фільм для сімейного перегляду. Пам'ятайте, що тільки справжні диски доставлять вам і вашим дітям задоволення від зустрічі з улюбленими персонажами.

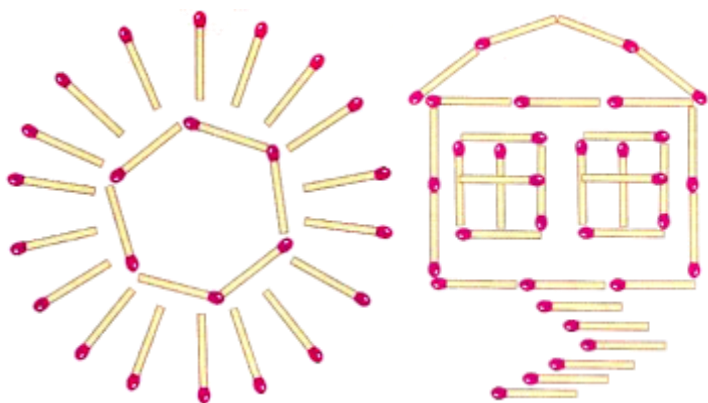
2.3 Граємо з дітьми вдома або чим зайняти дитину крім мультфільмів.

Все життя дитини пов'язане з грою. Що менша вона, то більше часу має виділятися для ігор. Діти ще не вміють самотійно гратися, у них малий життєвий досвід і досвід поводження з іграшками. Протягом всього дошкільного віку їм треба пройти довгий шлях розвитку ігрової діяльності. Дітей треба вчити гратися. Для того, щоб правильно і цікаво організувати ігри, важливо викликати у дітей життєрадісний настрій, активну поведінку: вчити гратися з іграшками, дбайливо до них ставитися, помічати їх привабливість та красу, виховувати бажання гратися разом, прагнути до спілкування, співчуття, доброзичливого ставлення одне до одного. Для розвитку радісних, цінних у виховному значенні ігор дітям слід давати різні іграшки, посібники. Ігри належить супроводжувати казками, віршиками, потішками, примовлянками тощо. Сподіваємось, що ігри, запропоновані нами, допоможуть цікаво і не без користі провести вільний час, поєднати хатню роботу із спілкуванням з дитиною і, навіть, зробити прогулянку не тільки цікавою, але й корисною. Колись було те, що геть-чисто зникло зараз, — дитяче співтовариство. Що принципово — це були різновікові дитячі компанії. Зразки і сюжети переходили від старших до молодших, яких спочатку брали в гру на другорядні ролі, а потім вони самі починали «задавати тон». Самовідтворювальна система, субкультура, яка не потребувала опори ззовні. А тепер на подвір'ях дітей практично немає. Але все можна компенсувати, можна знайти нові форми дитячого життя, щоб не втратити дитинства, яке ми сьогодні просто щосили витискуємо. Тож грайте з дітьми, або дозволяйте їм гратися за своїм бажанням. Грайтеся з задоволенням і розумом. Сірники, ватяні палички, гудзики, жолуді, каштани

Коли дитина грається з дрібними предметами (звісно, під наглядом дорослих!), то розвивається не тільки дрібна моторика, а й просторове мислення, уява, тактильна чутливість.

Із сірників, ватяних паличок, жолудів, каштанів і гудзиків можна викладати різні малюнки, як довільно, так і за схемою. Причому всі ці предмети можна поєднати в одному малюнку. Починати доречно з простих геометричних фігур — квадрата, трикутника, ромба, сонечка, поступово ускладнюючи ігри. Із сірників і ватяних паличок добре виходять зірки, їжачки, машинки, ялиночки, будь-які фігури, що містять багато прямих ліній. Спочатку малюнок викладає мама, адже малюка необхідно зацікавити. Потім «твір» можна робити разом. Навіть найменшим діткам буде корисно перебирати гудзики — виймати з коробочки і складати назад, нанизувати гудзички на мотузочок і робити намиста й браслети. Тільки при цьому мама повинна бути дуже уважною: раптом малюк потягне іграшку до рота! Якщо дитина зовсім мала і є небезпека, що вона проковтне дрібні деталі, то слід нанизати гудзики різних кольорів і розмірів на жорстку міцну волосінь. Така іграшка може бути і брязкальцем, і матеріалом для лічби, і наочним посібником для вивчення кольору, лічби і розміру.

Ігри з сірниками

Усі батьки люблять повторювати: «Сірники для дітей — не іграшка!» Правильно, звісно, адже діти можуть ненавмисне що-небудь підпалити. Але якщо поряд перебуватимуть мама або тато, то сірники можуть виявитися навіть хорошою іграшкою. Так вважає тато. Сьогодні він грає «у сірники» з дитиною. Пропонуємо ось яке завдання.

Утримай сірники

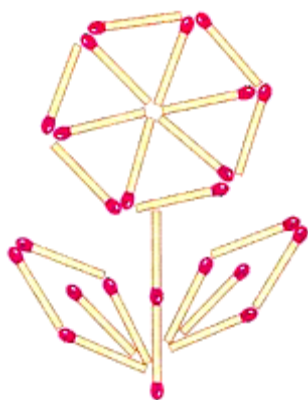

мал.4

Покладіть на стіл п'ять сірників і спробуйте взяти один із них великими пальцями. (мал.4)

Тепер підніміть другий сірник двома вказівними пальцями. Тепер третій — двома середніми пальцями. Потім четвертий — двома безіменними.

І, нарешті, п'ятий — двома мізинцями. Хто упустив сірник, залишає гру!

мал.5

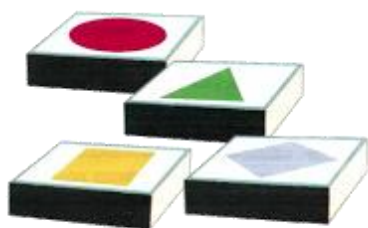
Сірникова картинка (мал.5)

Кожній дитині видайте сірники (скільки бажаєте — коробку, коробку на двох, коробку на всіх тощо). За командою учасники починають викладати із сірників картинку на тему, задану ведучим. Це може бути своє ім'я, прізвище, зображення якої-небудь тварини, смішного сюжету («Тато спить»,

«Автоперегони», «Троє поросят» тощо). Виграє той, хто упорався швидше при простіших завданнях), або той, у кого вийшла найоригінальніша сірникова картинка (складніші завдання).

Візьміть сірникову коробку і покладіть у неї два сірники. Потрясіть коробку і запитайте у дітей, як вони вважають, скільки сірників зараз лежить у коробці. Діти також можуть потрясти коробку, потримати її в руках. Але відкривати коробку може тільки ведучий. Отже, тепер ви відкриваєте коробку і даєте дітям можливість перерахувати сірники. Перемагає той, хто назвав максимально близьку до правильної кількість. Тепер можете ускладнити завдання: відвернувшись від дітей, додайте декілька сірників. Нехай діти знову відгадують їх кількість.

Сірникові коробки (мал.6)

мал.6

Сірникові коробки (чим більше, тим краще) можна використовувати в різних іграх. На чотирьох або шести кришках, так само як і на внутрішніх коробочках, намалюйте однакові геометричні фігури: квадрат, круг, ромб, трикутник. Перемішайте кришки і внутрішні коробки. Попросіть малюка знайти і скласти коробочки.

Ложки, чашки, миски, сковорідки (мал.7)

Маленькі діти дуже хочуть гратися на кухні. А батькам це спричиняє певні незручності. Хоча якщо до процесу поставитися розумно, то з дитячої цікавості можна отримати багато користі. Ось, наприклад, усім відомо, що потрібно розвивати тактильне сприйняття. І батьки купують іграшки з різною фактурою поверхні. Потрібно навчати дитину понять «великий —

маленький»? А на кухні для цього є стільки можливостей! Різноманітні різні поверхні (гладкі ложки, ополоники, полумиски, миски і шорстка сковорода), і вивчення співвідношень «великий — маленький» (цікаво, скільки ложок вміститься в миску, і чому туди не вміститься ополоник). А як весело стукати ополоником по каструлі або кришкою об кришку!

мал.7 Тісто цілком можна використовувати як

замінник пластиліну, адже це чудовий матеріал для ліплення! Воно легко мнеться, менше брудниться, і не буде нічого страшного, якщо дитина випадково проковтне шматочок. Тонкий пласт розкоченого тіста може використовуватися як основа для картини з будь-якого підручного матеріалу — гудзиків, жолудів, сірників, круп, мотузок, ниток, дроту, насінинок, гілочок тощо. Розминання тіста — цікаве і корисне заняття для малюка.

Крупи, сіль, кава, макарони також знадобляться для «кухонної школи». Дрібну крупу (наприклад, манну) і сіль можна використовувати для пальчикового малювання. Для цього необхідно висипати крупу на піднос рівним шаром. Намалюйте що-небудь самі, покажіть дитині, як це цікаво. Проведіть пальчиком по крупі. Вийде яскрава контрастна лінія. Потім візьміть пальчик дитини. Нехай малюк сам намалює декілька хаотичних ліній. Коли дитина освоїться, можна переходити до малювання узорів. Спочатку малює мама, потім пробує малюк. Малювати можна все що завгодно: хаотичні лінії, будиночки, круги, огорожі, хмари, спіралі, личка, літери або цифри.

Крупну крупу (наприклад, гречку-ядрицю), горох, квасолу, кавові зернятка можна використовувати для викладання картинок, так само як і з сірників,

гудзиків і ватяних паличок. Можна використати їх і для аплікацій. Пересипати всі ці продукти найцікавіше у прозорий посуд, для того щоб було видно.

Демонстрація мод (мал..8)

Перед початком зимового (весняного, літнього, осіннього) сезону влаштуйте з дитиною демонстрацію мод. Нехай малюк спробує самостійно застібати гудзики, кнопки і

мал.8 «блискавки». Підготуйте місце для демонстрації, розстеливши червоний рушник, на якому «модель» демонструватиме обновки. Решта членів сім'ї можуть клацати фотоапаратами, зображаючи репортерів модних журналів.

Сім'я Пробочкіних

Приготуйте темно-зелені пробки, шматочки дроту, ватяні кульки, фломастери або маркери. Змайструйте разом із дитиною із перелічених предметів кумедних персонажів сімейство Пробочкіних: маму, тата і дітей.

Відбитки

Візьміть аркуш паперу і прикріпіть його краї скетчем до плоскої поверхні. Покладіть під аркуш дрібний плоский предмет — монету, ключ або брелок. Нехай малюк легенько проводить олівцем по паперу, щоб на поверхні аркуша з'явився відбиток захованого предмета.

Шарфики для ляльок

З клаптиків тканини або старих дитячих речей можна виготовити шарфики для ляльок і м'яких іграшок, щоб вони не замерзли взимку.

Намиста зі скріпок

Запропонуйте дитині пакетик різноколірних скріпок і покажіть, як їх

з'єднати разом, щоб вийшло симпатичне намисто або браслет.

Великі «Хрестики-нулики»

Можна грати в цю гру не тільки на папері. А де? На столі, якщо у вас клейонка в клітинку. На підлозі, якщо там укладена квадратами плитка. Хрестики і нулики можна не малювати, а домовитися з малюком, що гратимете ви каштанами і камінчиками, гудзичками і шишками. Будь-яка гра, навіть якщо вона набридла, після додавання яких-небудь нових деталей знову зацікавить дітей.

Лабіринт

На підлозі за допомогою крейди або мотузка обмежте траси, по яких ітимуть діти. Для маленьких дітей завдання буде простим — пройти по лабіринту і не наступити на мотузок або лінію. Для дітей старшого віку завдання можна ускладнити. Дітей об'єднати у пари. Тому гравцеві, який проходить лабіринт, зав'язати очі, а його напарник повинен подавати чіткі команди — куди повернути, де зупинитися.

мал.9

Стрибки по цифрах (мал.9)

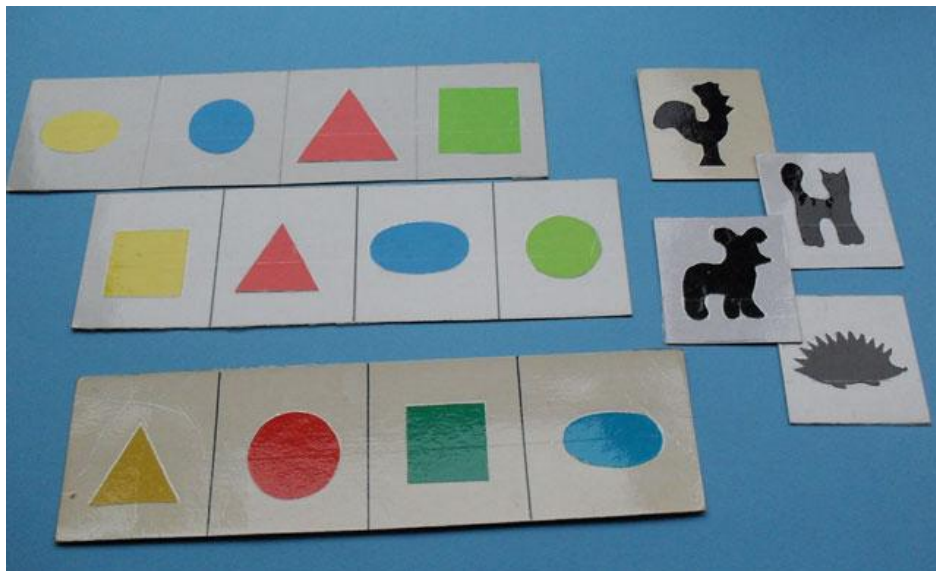
На картонках намалюйте великі цифри і розкладіть їх на підлозі на такій відстані, щоб дитина могла перестрибнути від однієї до іншої. Попросіть дитину стрибнути, наприклад, на цифру 2, потім на цифру 7, потім на 1, потім на 4 тощо. Завдання можуть бути будь-якими: стрибати по порядку, стрибати тільки по парних числах, складати, наприклад, подумки 2 і 1, стрибати на цифру 3. До речі, у цю гру можна грати і на вулиці, тільки цифри

тоді пишуть крейдою на асфальті.

Розвиваючі ігри «Граючи - розвиваємо...»

Опис матеріалу: Пропоную Вам ігри на розвиток довільної пам'яті, слухового і зорового сприйняття для дітей 3-7 років. Даний матеріал буде корисним для вихователів дитячого садка, педагогам додаткової освіти та батькам дошкільнят.

Гра «Будиночки для тварин»

Мета: Розвиток слуху, пам'яті.

Завдання: Вчити уважно вислуховувати завдання до кінця.

Сприяти формуванню навичок швидкого реагування. Уточнити знання про геометричні фігури і колірній гамі.

Матеріал:

Прямокутні картки з зображенням п'яти, чотирьох геометричних фігур різного кольору і з різним розташуванням, «будиночки» (однакових карт не

повинно бути). Набір карток (4-5шт.) з зображенням тварин на кожну дитину.

Зміст гри:

Дітям лунають прямокутні картки з геометричними фігурами різного кольору і набір карток з тваринами. Педагог називає тварину, який буде жити в певному будиночку.

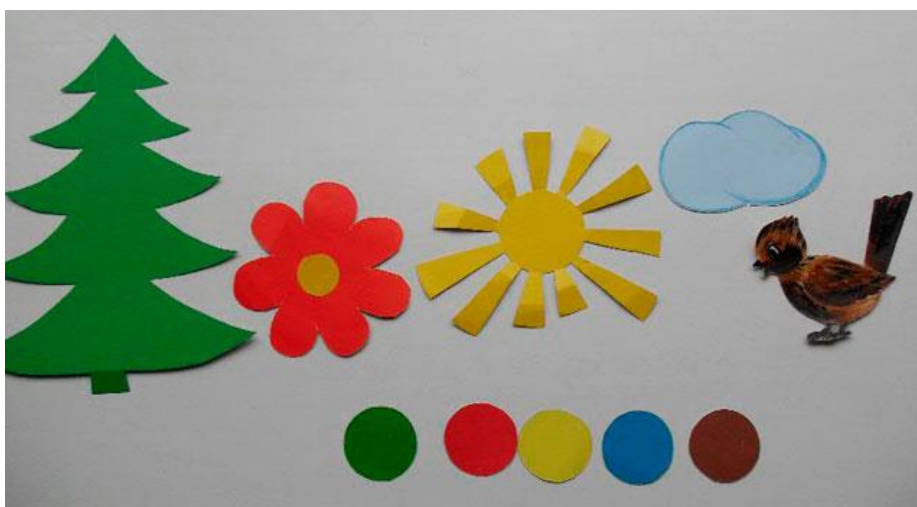
Наприклад: Кіт буде жити в квадратному будиночку червоного кольору. Діти картою з названих тварин закривають цей будиночок (тобто квадрат червоного кольору).

1 етап гри:- навчальний. Педагог називає тварини і його будиночок - діти закривають і так далі, (молодша, середня групи).

2 етап гри: - педагог називає послідовно всіх тварин і їх будиночки (повторює 2 рази) і тільки тоді діти починають виконувати завдання. Ускладнюється гра за рахунок збільшення кількості будиночків і кольору (старший вік).

Хто першим закриє правильно, той і виграв.

Гра «Прогулянка по лісі»

Мета: Розвиток зорового сприйняття.

Завдання: Вчити дітей співвідносити колір кружечка з кольором площинного зображення на мольберті (дошці)

Розвивати вміння бачити перестановку фігур (образів) на дошці і розкласти кольорові кружечки відповідно до цієї перестановкою.

Матеріал: Круги чіткої колірної гами за кількістю передбачуваних зображень на дошці. На кожну дитину. Зображення ялинки, сонця, грибочка або горобчика, квітки або ягідки.

Зміст гри: Дітям роздається набір гуртків. На дошці або мольберті виставляється ряд площинних зображень. Дітям пропонується заплющити очі, в цей момент педагог міняє місцями зображення. Діти відкривши очі, визначають зміни в ряді зображень і швидко в потрібній послідовності змінюють положення гуртків у себе на столі. Для дітей молодшого і середнього віку краще брати по п'ять зображень у старшому віці можна збільшувати до десяти штук.

Гра «Допоможи герою дістатися до будиночка»

Мета гри: Розвиток уміння орієнтуватися на площині.

Завдання: Вчити дітей знаходити безпечні шляхи проходу до будиночка для героя. Формувати поняття небезпеки, лівий верхній і нижній кути, правий нижній та верхній кути.

Матеріал: Картки із зображенням героя в лівому верхньому кутку і будиночка в правому нижньому кутку. Карта розділена на маленькі квадратики, одні з них зафарбовано в синій колір (це вода), а інші в червоний колір (це вогонь), треті білі - це безпечний шлях (їх може бути два або три). Для позначення безпечного шляху можна використовувати площинні фішки. Матеріал на кожну дитину. Карти всі різні.

Зміст гри: Педагог роздає карти, фішки. Створює проблемну ситуацію. Пояснює, що позначають сині і червоні квадрати і пропонує знайти безпечні шляхи руху героя. Хто перший знайде, той молодець - допоміг своєму персонажу.

Гра «Вибираємо подарунок» (старший вік)

Мета гри: Розвивати вміння орієнтуватися на площині.

Завдання: Вчити дітей уважно слухати вказівки педагога і виконувати дії відповідно з цими вказівками.

Закріпити знання колірної гами.

Матеріал: На кожну дитину іграшка з кіндер-сюрпризу, карта з картинками іграшок і квадратами в центрі карти (колір червоний, синій, жовтий, зелений)

Зміст гри: Дітям пропонуються картки і іграшка. Потім педагог називає, з якого колірного поля починається гра, туди ставиться іграшка, а потім за вказівкою педагога іграшка рухається. Наприклад: Починаємо грати з червоного поля. Два кроки вправо, три кроку вниз, два вліво. Вибрали матрьошку. Гру може вести і дитина після певної практики. Хто уважний, той прийде до задуманої іграшки. Дітям дуже подобається грати самостійно.

У середній групі можна грати з половинною карти.

Гра «Хто більше запам'ятає картинок»

Мета гри: Розвиток довільної пам'яті. Запам'ятовування великої кількості картинок.

Завдання: Вчити встановлювати логічний зв'язок між предметами.

Формувати граматично правильну мову.

Матеріал: Картки (лист А-4) з наклеєними фотографіями, логічно пов'язаними між собою.

Зміст гри: 1 етап. Береться карта з найменшою кількістю картинок. Дітям пояснюється, яким чином можна знайти логічний зв'язок між картинками, що сприяє швидкому запам'ятовуванню зображень на цих картах. На другому етапі дітям показується карта і дається установка на запам'ятовування (картка вилучається). Хто назве всі картинки на карті, отримує зірочку. Дитина з великою кількістю зірочок, вважається переможцем.

Ігрова вправа «Запам'ятай і назви»

Мета: Розвиток зорового сприйняття, довільної пам'яті.

Завдання:

Навчання вмінню задавати питання і відповідати на них.

Вправляти в орієнтуванні на площині.

Матеріал: Великі карти (А-3) з чітким, кольоровим зображенням казкових героїв або предметів, по кутах і в центрі карти

Зміст гри: Дітям показується велика карта, дається установка подивитися (певний час) і постаратися запам'ятати все, що зображено (не уточнюючи, що після розглядання будуть задаватися питання) на карті. Потім картка закривається і дітям задаються питання.

Наприклад: Саша, що ти запам'ятав? (машину) Якого кольору кабіна у машини?

Що вона везе? (кубики) (молодша, середня групи).

Дітям старшого віку задаються наступні питання:

Що зображено у лівому верхньому куточку?

(у правому нижньому кутку або в центрі).

Що хлопчик тримає в руці? (книгу)

Якої форми вікно в будинку? І так далі.

За правильну відповідь дитина отримує фішку. У кого їх більше, той переможець.

У старших групах переможець може бути ведучим гри

(представлена карта на фото для дітей середньої групи).

(Додаток №1)**Мультфільми, рекомендовані до перегляду:**

1. Петрик П'яточкін – мультфільм про вредного хлопчика
2. Мийдодір – мультфільм про замазуру
3. Як їжачок шубку міняв – мультфільм про їжачка, незадоволеного своєю зовнішністю; про особливості та індивідуальність кожного
4. Червона жаба – мультфільм про жабку, котра була незадоволена своїм зовнішнім виглядом, але нарешті усвідомила, в чому її унікальність
5. Про всіх на світі – мультик навчить дружити, поважати інших, бути терплячим до особливостей іншого
6. Мотузочка – мультфільм про добро, дружбу, добро, безкорисливість
7. Двоє справедливих курчат – розповідь про двох благородних курчат, які допомогли зачарованому журавлю знову стати вільним
8. Що на що схоже – мультик про песика, який фантазує і шукає цікаві образи у природі
9. Козлик та його горе – у козлика лопнула кулька... він склав її у мішечок і пішов горювати
10. Про жадібність – мультфільм про злу чарівницю Жадібність, яка готова подарувати хлопчикові все, аби тільки він відмовився від своїх друзів
11. Лисичка з качалкою – мультфільм про хитру лисичку, яка сам ж постраждала від своєї хитрості
12. Свара – мультик про конфлікт між добрими друзями бегемотиком і тигром
13. День, коли щастить – мультфільм про сором'язливого бегемота, який жив на Краю землі и мріяв, щоб до нього прийшли гості.
14. Жив-був пес – мультфільм про пса, котрий служив господарям вірою і правдою, але на старості його вирішили вигнати...

15. Колосок – мультик про працюючого півника і лінивих мишенят
16. Котик та півник – мультик про дружбу котика та півника, про хитру лисичку та довірливого півника
17. Некмітливий горобець – історія про дружбу і взаємодопомогу. Про те, як маленький нетямущий горобець просив старших навчити розуму, і що з цього вийшло. За мотивами казки Лесі Українки «Біда навчить».
18. Журавлик – За мотивами поеми Б. Олійника “Крило”. Маленький хлопчик приносить додому птаха з перебитим крилом, який стає йому добрим товаришем. Хлопчик сам стає крилатим, тобто благородним, щасливим від свого гарного вчинку, через який розкривається його душа.
19. Історія про дівчинку, яка наступила на хліб – мультик про злу, пихату дівчинку
20. Велика подорож – Історія про те, як двоє друзів – маленьке кошеня Тутті і бегемотик Топ вирішили відправитися в далеку подорож
21. Найсправжнісінька пригода – Історія про пригоди друзів: бегемота Топа і кошеня Тутті

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ларина Ю. Школьник ТВ - перспективы спутникового вещания [Электронный ресурс]. // Теле-Спутник. - №3(89). - 2003. - Засіб доступу: URL: <http://www.telesputnik.ru/archive/number89.html>.
2. Баженова Л. М. Психологические особенности восприятия фильмов и телевизионных передач младшими школьниками / Л. М. Баженова // Начальная школа. - 1995. - № 11. - С. 8-11.
3. Капельгородська Н. Сучасний дитячий фільм / Н. Капельгородська. - К.: Мистецтво, 1965. - 106 с.
4. Глушкова Є. Телебачення та діти. // Дошк. восп. - 1989. - №4. - З. 88-91.
5. Алаєва М.А, Медведєва І.Я. Найкращі батьківські збори внаслідок іншої школи: 3-4 класи. / М.А. Алаєва. // Батьківські збори. - 2007.
6. Ефимов Е. Учебное телевидение: проблемы, перспективы. - М., 1986. - 174 с.
7. Рубинштейн С.Л. Эмоции // Психология эмоций. Тексты. - М., 1983. - С. 160-170.
8. Козырева Л.Г. О социально - психологических особенностях детской киноаудитории // Юный зритель. Проблемы социального кино. - М., 1981. - 71 с.
9. Немов Р.С. Психологія: у трьох книгах. - до. 3. - М.: ВЛАДОС, 1999. - 632 з.
10. Психологія дошкільника: хрестоматія / сост. Г.А. Урунтаєва. - М.: Академія, 2000. - 407 з.

11. Крайг Р. Бокум Д. Психологія розвитку. - 9-те вид. - СПб.: Пітер, 2007. - 940с: мул. - (Серія «майстра психології»).
12. Меш Еге, Вольф Д. Дитяча патопсихологія: порушення психіки дитини. - 3 - П.:Праен-Еврознак, 2003. -384с. (проект «Психологічна енциклопедія»).
13. Інтернет ресурс <<http://nashamama.com/psycholog/195pro-szo-govorit-dityacha-telemanichka.html>>